

CHỦ ĐỀ 2: DI SẢN MỸ THUẬT (4 tiết)

Chủ đề 2 gồm 2 bài:

- + **Bài 4:** Nghệ thuật tạo hình tiền sử và cổ đại (2 tiết) (**Tiết 2 kiểm tra giữa kì**)
- + **Bài 5:** Sáng tạo họa tiết trang trí (2 tiết)

BÀI 5: SÁNG TẠO HỌA TIẾT TRANG TRÍ Môn: Nghệ thuật (Mỹ thuật), Lớp 6 Thời gian thực hiện: 2 tiết (Từ tiết 9-10)

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Biết một số dạng họa tiết trang trí trong mỹ thuật và đời sống
- Nêu được đặc điểm của họa tiết trang trí theo nguyên lý cân bằng đối xứng
- Vẽ và thể hiện màu sắc họa tiết theo quy tắc đơn giản
- Hiểu được ý nghĩa của họa tiết trang trí trong đời sống.

2. Về năng lực

- Năng lực chung:
 - + Năng lực tự chủ và tự học: Chủ động chuẩn bị đủ đồ dùng, vật liệu để học tập, tự giác tham gia học tập.
 - + Năng lực giao tiếp và hợp tác: Cùng bạn trao đổi, thảo luận và nhận xét, phát triển các nội dung bài học.
 - + Năng lực giải quyết vấn đề và sáng tạo: Nhận ra được vẻ đẹp của sáng tạo họa tiết trang trí thông qua việc sử dụng đường nét, màu sắc
 - + Năng lực ngôn ngữ : Sử dụng được ngôn ngữ diễn tả đường nét và màu sắc
- Năng lực mỹ thuật:
 - + Bước đầu biết được sự phong phú của hoa lá, con vật,... trong tự nhiên, trong cuộc sống để đơn giản, cách điệu tạo thành họa tiết trang trí ứng dụng được vào sản phẩm bài vẽ.
 - + Phân biệt, chọn được một số loại hoa, lá, con vật,... có hình dáng đẹp và cách sử dụng, đường nét trong vẽ tạo họa tiết trang trí.
 - + Nêu được đặc điểm của họa tiết trang trí theo nguyên lý cân bằng đối xứng.
 - Vẽ và thể hiện màu sắc họa tiết theo quy tắc đơn giản.
 - + Hiểu được ý nghĩa của họa tiết trang trí trong đời sống.

3. Về phẩm chất

- Tích cực tham gia các hoạt động học tập, sáng tạo.
- Không tự tiện sử dụng họa phẩm, ý tưởng, nội dung... của người khác.
- Trung thực trong nhận xét, chia sẻ, thảo luận.

- Yêu thiên nhiên, cỏ cây hoa lá, thích cái đẹp trong cuộc sống.
 - Tôn trọng và phát huy, giữ gìn vốn cổ trong mỹ thuật truyền thống Việt Nam.
 - Trân trọng sản phẩm mỹ thuật của bản thân, bạn bè và của người khác.
- * Học sinh khuyết tật: Về được họa tiết trang trí đơn giản.**

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Giáo viên

- SGK Mỹ thuật 6, kế hoạch DH; hình ảnh minh họa, giới thiệu về một số hoa lá và cách sử dụng một số loại màu vẽ; một số bài vẽ có nội dung về, họa tiết trang trí có ý nghĩa liên hệ thực tế; máy chiếu, họa phẩm,..

2. Học sinh

- SGK, vở thực hành
- Tranh ảnh, tư liệu sưu tầm liên quan đến bài học.
- Dụng cụ học tập theo yêu cầu của GV.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Tiết 1

Lớp	6A1	6A2	6A3	6A4	6A5	6A6	6A7
Ngày giảng	12/11	14/11	4/11	4/11	15/11	14/11	15/11

1. Hoạt động khởi động (5 phút)

a. Mục tiêu: Tạo tâm thế hứng thú cho học sinh và từng bước làm quen bài học mới.

b. Nội dung: GV trình bày vấn đề, HS trả lời câu hỏi.

- **Phương pháp:** Trực quan. Vấn đáp, gợi mở.

- **Kỹ thuật dạy học:** đặt và giải quyết vấn đề

c. Sản phẩm: HS lắng nghe và tiếp thu kiến thức.

d. Tổ chức thực hiện:

- GV cho HS chơi trò chơi ô chữ : GV đặt câu hỏi và yêu cầu HS trả lời để tìm ra từ khóa :

- Ô số 1 : Tên của một loài quả có vị chua dùng để giải khát ? (5 chữ)
 - Ô số 2 : Hoa tết đặc trưng ở miền Bắc ? (3 chữ)
 - Ô số 3 : Một loại hạt đặc sản ở Trùng Khánh, Cao Bằng ? (6 chữ)
 - Ô số 4 : Loài cây biểu tượng cho làng quê Việt Nam ? (6 chữ)
 - Ô số 5 : Ở miền Nam quả thường gọi là gì ? (7 chữ)
 - Ô số 6 : Tên của loại quả trong câu hát « Quả gì mà chua chua thế... » (3 chữ)
 - Ô số 7 : Cây gì cùng họ với tre dùng làm nhạc cụ ? (7 chữ)
- HS tiếp nhận nhiệm vụ, trả lời câu hỏi và tìm từ khóa : HỌA TIẾT

GV đặt vấn đề: Trong đời sống hàng ngày nói chung và trong ngành mỹ thuật nói riêng, các sản phẩm mỹ thuật được sáng tác với các họa tiết vô cùng đa dạng và phong phú, mỗi loại sản phẩm có tính chất và mục đích ứng dụng riêng. Để nắm bắt rõ ràng và cụ thể hơn cách sáng tạo họa tiết, chúng ta cùng tìm hiểu

2. Hoạt động hình thành kiến thức mới (Khám phá) (15 phút)

a. Mục tiêu: HS biết sử dụng các họa tiết để trang trí các sản phẩm mỹ thuật

b. Nội dung: GV tổ chức cho HS tìm hiểu, khám phá trong thiên nhiên bằng việc sử dụng các hình ảnh hoặc video, đặt câu hỏi để gợi ý HS tìm ra đặc điểm, hình dáng hoa, lá,...

- Phương pháp: Trực quan. Vấn đáp, gợi mở.

- Kỹ thuật dạy học: hoạt động nhóm, giải quyết vấn đề.

c. Sản phẩm: trình bày nội dung tìm hiểu của HS theo câu hỏi gợi ý, ý kiến thảo luận của HS

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	NỘI DUNG
Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập (5 phút) GV tổ chức cho HS tìm hiểu, khám phá trong thiên nhiên bằng việc sử dụng các hình ảnh hoặc video, đặt câu hỏi để gợi ý HS tìm ra đặc điểm, hình dáng hoa, lá,... <i>*HSKT: Đọc tên các họa tiết?</i> + Nhận xét hình ảnh, đường nét.	I. Khám phá - Thiên nhiên hấp dẫn con người bởi tính vừa độc đáo, vừa phổ biến của các hình cơ bản như: hình tròn của Mặt Trời, hình trụ của thân tre, các đường song song của gân lá tre, hình lục lăng của tổ ong, hình xương cá, hình giọt nước đều rất đẹp, lại rất độc đáo. Đó là những gợi ý để đưa vào họa tiết trang trí. - Họa tiết trang trí thường được lấy ý tưởng từ thiên nhiên như: cỏ cây, hoa lá, con vật,... sau đó cách điệu để sử dụng làm họa tiết. - Phương pháp cách điệu gồm các bước sau: + Chép mẫu thật để hiểu cấu trúc và các chi tiết chính của mẫu. + Cách điệu họa tiết (cách điệu theo lối tự nhiên, cách điệu theo lối công nghiệp cách điệu theo lối kỳ hà). + Tìm mảng và nét đậm, nhạt cho họa tiết.

+ Nêu đặc điểm giống và khác nhau giữa các họa tiết.

- GV cho HS xem một số hoa văn cổ của Việt Nam để bước đầu hiểu được một phần họa tiết truyền thống qua các thời kỳ. Nhận xét về: đặc điểm, chất liệu.

- GV đưa ra một số hình ảnh khác có họa tiết trang trí được sử dụng nhiều và phổ biến để HS có hiểu biết đa dạng.

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập (5 phút)

+ HS đọc sgk và thực hiện yêu cầu, ghi chép phần tìm hiểu theo các câu hỏi gợi ý.

+ GV đến các nhóm theo dõi, hỗ trợ HS nếu cần thiết.

Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận (3 phút)

+ GV gọi 2 bạn đại diện của 2 nhóm trình bày nội dung đã tìm hiểu. Các HS khác nhận xét, lắng nghe, nhận xét, bổ sung.

+ GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá.

Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập (2 phút)

+ GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức.

+ GV bổ sung thêm

--	--

3. Hoạt động luyện tập (Sáng tạo, thảo luận) (Tiết 1- 25 phút)

a. Mục tiêu: trình bày được ý tưởng cho bài vẽ tranh, lựa chọn được nội dung phù hợp vẽ các họa tiết trang trí; trưng bày, giới thiệu và nêu được cảm nhận về sản phẩm

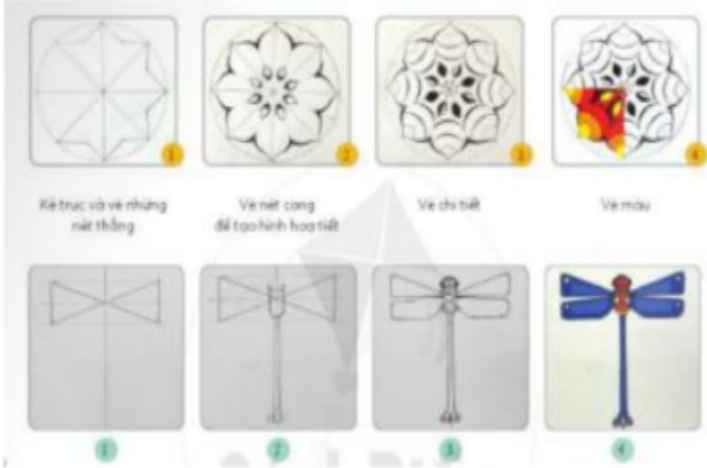
b. Nội dung: Hướng dẫn HS tìm ý tưởng sáng tạo cho sản phẩm tranh vẽ, tổ chức cho HS thực hành sáng tạo sản phẩm, hướng dẫn trưng bày, chia sẻ và nhận xét về tranh vẽ.

- **Phương pháp:** Trực quan, luyện tập.

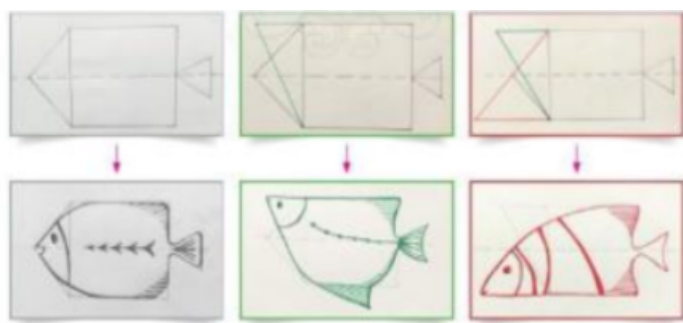
- **Kỹ thuật dạy học:** Động não.

c. Sản phẩm học tập: ý tưởng bài vẽ tranh, tranh vẽ về đề tài, thông tin chia sẻ về sản phẩm tranh vẽ, ý kiến trao đổi nhóm, thảo luận, nhận xét

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	NỘI DUNG
Bước 1: GV chuyển giao nhiệm vụ học tập (15 phút) <i>Nhiệm vụ 1: Tìm ý tưởng</i> - GV gợi ý cách tìm ý tưởng: + Chọn họa tiết + Lựa chọn hình ảnh hoạt tiết cho bài vẽ + Tìm cách sắp xếp + Lựa chọn màu sắc <i>Nhiệm vụ 2: Thực hành</i> - Hướng dẫn HS thực hành: + Các bước sáng tạo họa tiết theo nguyên lý đối xứng: 	II. Sáng tạo <i>1. Tìm ý tưởng</i> + Chọn họa tiết + Lựa chọn hình ảnh hoạt tiết cho bài vẽ + Tìm cách sắp xếp + Lựa chọn màu sắc - Thực hành: sáng tạo hoạt tiết theo nguyên lý đối xứng và không đối xứng. <i>2. Thực hành</i> Cách 1: Các bước sáng tạo họa tiết theo nguyên lý đối xứng:
+ Các bước sáng tạo họa tiết theo nguyên lý	

không đối xứng:

- GV cho HS luyện tập kỹ thuật vẽ hình đối xứng, thể hiện đặc điểm hình dáng của mẫu.

Thuật lại ý tưởng của em.

- Trưng bày sản phẩm và chia sẻ:

+ Em đánh giá như thế nào về bài vẽ của mình?

+ Cảm nhận về bài vẽ của bạn?

+ Em thích bài vẽ nào? Vì sao?

Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập (10 phút)

- Học sinh lên ý tưởng

- HS thực hiện bài vẽ phác

- GV theo dõi, hỗ trợ trong quá trình HS thực hiện

Cách 2: Các bước sáng tạo họa tiết theo nguyên lý không đối xứng

Tiết 2

Lớp	6A1	6A2	6A3	6A4	6A5	6A6	6A7
Ngày giảng							

3. Hoạt động luyện tập (Sáng tạo, thảo luận) (Tiết 2- 40 phút)

a. Mục tiêu: trình bày được ý tưởng cho bài vẽ tranh, lựa chọn được nội dung phù hợp vẽ các họa tiết trang trí; trưng bày, giới thiệu và nêu được cảm nhận về sản phẩm

b. Nội dung: Hướng dẫn HS tìm ý tưởng sáng tạo cho sản phẩm tranh vẽ, tổ chức cho HS thực hành sáng tạo sản phẩm, hướng dẫn trưng bày, chia sẻ và nhận xét về tranh vẽ.

- **Phương pháp:** Trực quan, luyện tập.

- **Kỹ thuật dạy học:** Động não.

c. Sản phẩm học tập: ý tưởng bài vẽ tranh, tranh vẽ về đề tài, thông tin chia sẻ về sản phẩm tranh vẽ, ý kiến trao đổi nhóm, thảo luận, nhận xét

d. Tổ chức thực hiện:

HOẠT ĐỘNG CỦA GV - HS	NỘI DUNG
Bước 2: HS thực hiện nhiệm vụ học tập (35 phút) <i>Nhiệm vụ 3: Luyện tập</i> - GV cho HS luyện tập kỹ thuật vẽ hình đối xứng, thể hiện đặc điểm hình dáng của mẫu. Thuật lại ý tưởng của em. - HS thực hiện bài vẽ tranh - GV theo dõi, hỗ trợ trong quá trình thực hành Bước 3: Báo cáo kết quả hoạt động và thảo luận (3 phút) - GV hướng dẫn HS trưng bày sản phẩm lên bảng hoặc xung quanh lớp để HS giới thiệu, chia sẻ về bức bức của mình: + Em đánh giá như thế nào về bài vẽ của mình? + Cảm nhận về bài vẽ của bạn? + Em thích bài vẽ nào? Vì sao? Bước 4: Đánh giá kết quả, thực hiện nhiệm vụ học tập (2 phút) - GV gọi HS khác nhận xét, đánh giá. - GV đánh giá, nhận xét, chuẩn kiến thức, chuyển sang nội dung mới.	II. Sáng tạo <i>3. Luyện tập</i> Em hãy chọn một mẫu hoa, lá hoặc con vật tùy thích để thực hành sáng tạo họa tiết theo gợi ý ở trên. Yêu cầu: + Họa tiết theo nguyên lý cân bằng đối xứng, thể hiện đặc điểm hình dáng của mẫu. + Hãy thuật lại ý tưởng của em III. Thảo luận - Trưng bày sản phẩm trước lớp và giới thiệu sản phẩm của mình.

4. Hoạt động vận dụng (10 phút)

a. Mục tiêu: Thông qua hoạt động, HS biết sử dụng một số kiến thức đã học để nhận biết một số tác phẩm, sản phẩm mỹ thuật trong cuộc sống.

b. Nội dung:

- GV hướng dẫn HS tìm ý tưởng để ứng dụng vào bài học cuộc sống.

- **Phương pháp:** Trực quan, gợi mở.

- **Kỹ thuật dạy học:** Động não.

c. Sản phẩm học tập: ý tưởng vận dụng kiến thức bài học vào cuộc sống

d. Tổ chức thực hiện:

- GV có thể nhắc HS thói quen quan sát để lựa chọn và sử dụng các mẫu có sẵn như hoa lá, con vật,... trong tự nhiên, trong cuộc sống để đơn giản, cách điệu tạo thành họa tiết trang trí ứng dụng được vào sản phẩm bài vẽ.
 - Phân biệt, chọn được một số loại hoa, lá, con vật,... có hình dáng đẹp và cách sử dụng, đường nét trong vẽ tạo họa tiết trang trí
 - Vẽ và thể hiện màu sắc họa tiết theo quy tắc đơn giản.
 - Hiểu được ý nghĩa của họa tiết trang trí trong đời sống.
 - GV có thể hỏi suy nghĩ của HS theo gợi ý:
 - + Các họa tiết hoa lá, con vật có những ứng dụng gì trong cuộc sống hằng ngày mà em biết? Em có dự định gì qua bài học này?
 - +Qua bài học hôm nay, em có ý tưởng gì để sản phẩm của mình sáng tạo, hoàn thiện hơn?
 - Tổ chức, hướng dẫn HS ứng dụng kiến thức bài học vào cuộc sống. Sản phẩm khi đã hoàn thành, GV hướng dẫn HS có thể trang trí góc học tập, tặng người thân trong gia đình, bạn bè,...
 - HS tiếp nhận nhiệm vụ, về nhà thực hiện yêu cầu.
 - GV nhận xét, đánh giá, hệ thống kiến thức bài học :
 - + Chọn nội dung ý tưởng
 - + Lựa chọn vật liệu
 - + In sắp xếp hình.
- GV nhắc HS :
- Xem trước bài 6 , SGK Mĩ thuật 6
 - Chuẩn bị đồ dùng học tập cho bài 6